

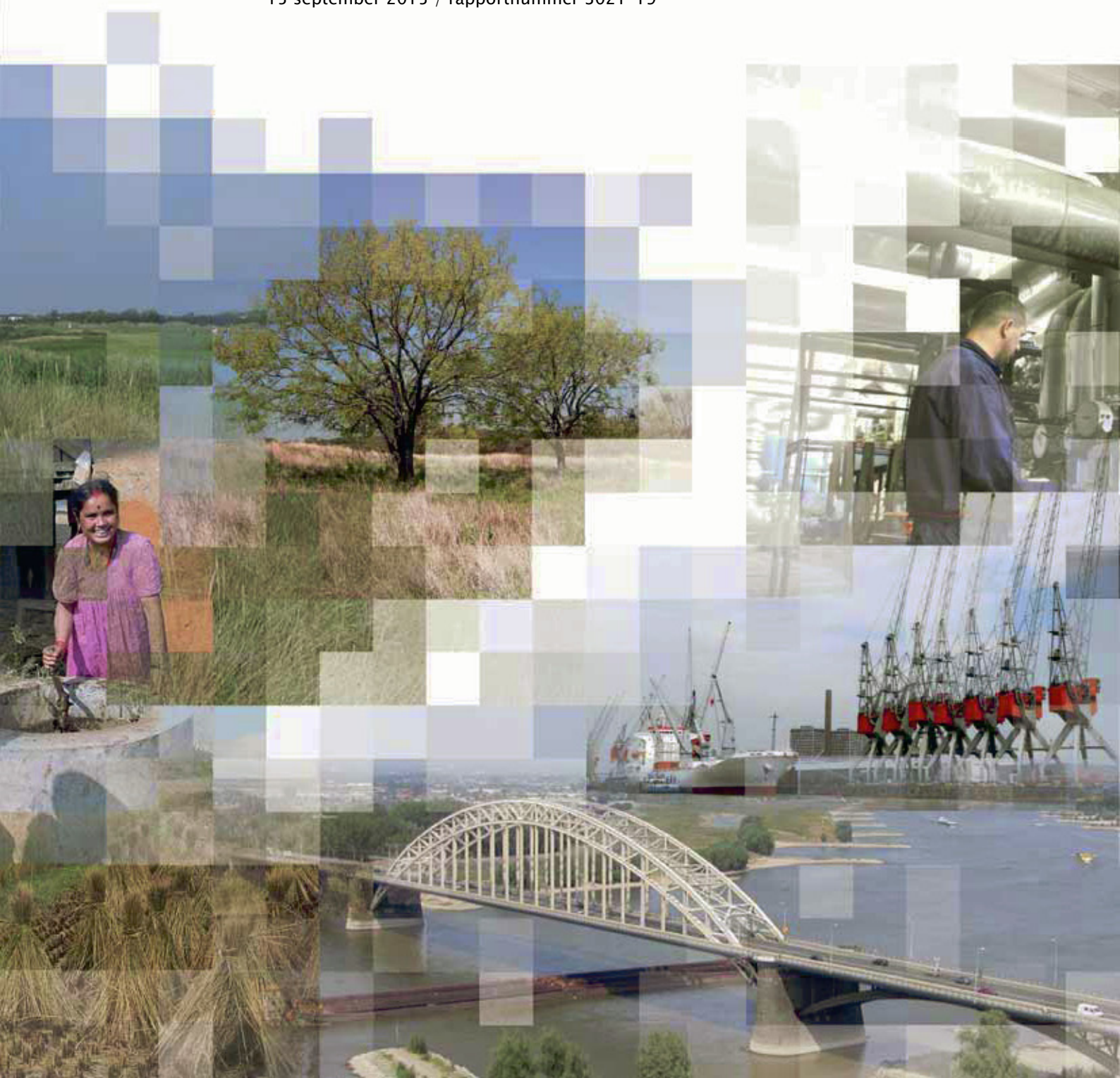

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016–2021 Noord Brabant

toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

15 september 2015 / rapportnummer 3021-19

1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER) en de aanvulling daarop

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant stellen een Provinciaal Milieu- en Waterplan (PMWP) op voor de periode 2016-2021. Het PMWP geeft richting aan het milieu- en waterbeleid van de provincie, met specifieke nadruk op een aantal thema's, waaronder grondwaterbeheer, waterveiligheid, klimaat en gezondheid. Omdat het PMWP mogelijk kaderstellend is voor activiteiten met aanzienlijke milieugevolgen en vanwege mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden, wordt voor de besluitvorming over het plan de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Provinciale Staten van Noord-Brabant zijn het bevoegd gezag in deze procedure. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de aanvulling tezamen.

Het ontwerp-PMWP zelf is beknopt en overzichtelijk en kent een logische opbouw per thema. Het plan benoemt op basis van de huidige situatie ambities waar samen met andere partijen aan gewerkt zal worden. Daarmee geeft het plan op hoofdlijnen richting aan het milieu- en waterbeleid voor de planperiode.

Bij de toetsing van het MER constateerde de Commissie echter dat in het MER informatie ontbrak die naar haar oordeel essentieel is voor de besluitvorming over het PMWP. Het gaat om de volgende aspecten:

- De relatie tussen het ontwerp-PMWP en het MER was op een aantal punten niet duidelijk. Uit het MER viel niet op te maken in hoeverre het PMWP (nieuwe) kaders biedt voor concrete activiteiten in de toekomst. De beleidsuitspraken bestaan voor een belangrijk deel uit agendering, intenties, procesafspraken, onderzoek en monitoring. Juist uitspraken over nieuwe kaders kunnen op milieueffecten worden beoordeeld en zijn relevant voor het MER.
- In het MER was niet helder waarin het referentiealternatief (het vigerende milieu- en waterbeleid) en de in het MER beschreven alternatieven met nieuw beleid verschillen. Vooral hierdoor was de beschrijving en beoordeling van effecten en van het doelbereik niet goed navolgbaar. Ook het beoordelen van effecten van agenderende besluiten was in veel gevallen niet navolgbaar.
- In het MER was geen volledige Passende beoordeling opgenomen, terwijl niet is uitgesloten dat het plan ten gevolge van grondwateronttrekkingen significante gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden.

Naar aanleiding van deze bevindingen is een aanvulling op het MER opgesteld. In de aanvulling is geanalyseerd welke uitspraken uit het PMWP kaderstellend zijn voor concrete activiteiten met mogelijk aanzienlijke milieugevolgen. Deze milieugevolgen en mogelijke maatregelen om deze te voorkomen of te verzachten zijn beschreven.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissiemer.nl projectnummer 3021 in te vullen in het zoekvak.

Deze aanvulling maakt duidelijk dat in het PMWP alleen bij het beleid ten aanzien van grondwaterwinningen sprake is van concrete kaderstellende uitspraken. De verschillen tussen vigerend beleid en nieuw beleid en de effecten daarvan zijn op het abstractieniveau van het plan in de aanvulling voldoende beschreven. Dit leidt tot de conclusie dat negatieve effecten voorkomen kunnen worden, mits daar bij de vervolgbesluitvorming voldoende rekening mee wordt gehouden. De Provincie ontwikkelt hiertoe een afwegingskader, waarvoor de Commissie in hoofdstuk 3 enkele aandachtspunten geeft.

De Commissie is gelet op het voorgaande van oordeel dat in het MER (overzicht van alle beleidskeuzes) en de aanvulling (kaderstellende beleidskeuzes) tezamen **de essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang voldoende te kunnen meewegen in de besluitvorming over het PMWP.

Volgens de Commissie leent het grootste deel van de uitspraken in het PMWP die in het MER zijn beschreven zich echter niet voor een beoordeling van de te verwachten (milieu)effecten van het plan. Dit is een gevolg van de aard van de uitspraken, die vooral gericht zijn op volgende stappen in het bestuurlijk proces van provinciebestuur en andere partijen en onderzoeken. Wat in het MER "effecten" worden genoemd, moet nadrukkelijk gezien worden als kansen dan wel risico's op bepaalde gevolgen voor mens en milieu. De effecten van het beleid kunnen immers – zoals terecht in het MER wordt geconstateerd – pas bepaald worden als de beleidsuitspraken uit het PMWP zijn doorvertaald naar meer concrete doelen, mogelijk ook kaderstellende uitspraken, en acties in de aangekondigde uitvoeringsagenda.

De Commissie adviseert tenslotte om:

- de aanvulling op het MER zo spoedig mogelijk openbaar te maken en deze te betrekken bij de besluitvorming;
- zich bij de besluitvorming over het PMWP bewust te zijn van de procesmatige aard van het grootste deel van de beleidsuitspraken, en daarmee van de beperkingen van de effectbeoordeling in het MER;
- bij nadere uitwerking van het PMWP waar mogelijk alsnog gebruik te maken van het eerdere advies over reikwijdte en detailniveau voor het MER, waarin is geadviseerd om een aantal stappen te doorlopen om ambities en beleidsthema's te vertalen naar doelen, randvoorwaarden en (alternatieven voor) activiteiten of maatregelen.

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie een toelichting op het oordeel over het MER en de aanvulling daarop. In hoofdstuk 3 geeft zij enkele aandachtspunten voor het vervolgproces.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe voor zover het de tekortkomingen betreft die zij eerder in het MER heeft signaleerd. Per onderwerp gaat de Commissie in op het MER en de aanvulling.

2.1 Scope, abstractieniveau en kaderstelling

MER

Het ontwerp-PMWP 2016–2021 bevat de hoofdlijnen van het water- en milieubeleid van de Provincie Noord-Brabant. Het plan kent een logische opbouw, waarbij per thema inzicht is geboden in de huidige toestand, doelstellingen of ambities (voor de lange termijn), rolverdeling tussen provincie en partners en het beleid voor de planperiode. Het ontwerp-PMWP gaat voor een groot deel uit van voortzetting van het beleid uit het vigerende Provinciaal Milieuplan 2012–2015 (PMP) en Provinciaal Waterplan 2010–2015 (PWP). Op basis van de bestuurlijke keuze voor het scenario “Duurzaam Brabant”² zijn in het PMWP voor een aantal thema’s nieuwe ambities voor de lange termijn opgenomen. Deze zijn in het MER benoemd in § 2.4, maar niet door vertaald naar heldere doelen waaraan alternatieven in het MER getoetst kunnen worden.

Het PMWP beschrijft de hoofdlijnen van het beleid en bevat voornamelijk agenderende procesafspraken (met partijen overleggen, onderzoeken, monitoring et cetera). Concrete doelen ontbreken veelal. Besluiten over concrete acties worden later genomen, onder andere in de nog op te stellen uitvoeringsagenda. Voor sommige thema’s, bijvoorbeeld grondwateronttrekkingen, is het duidelijk dat het PMWP de kaders stelt. Voor veel andere thema’s is niet duidelijk in welke mate het PMWP in de huidige vorm kaderstellend is voor besluiten over vervolgactiviteiten.³ Juist kaderstellende besluiten kunnen op milieueffecten beoordeeld worden en zijn daarmee van belang voor het MER. Door de vooral agenderende procesbesluiten uit het plan is het niet mogelijk om het doelbereik van het plan en de milieueffecten op dit moment goed te bepalen. Zie verder § 2.2 en 2.3.

Aanvulling

In de aanvulling is een nadere analyse uitgevoerd van de beleidsuitspraken in het PMWP, om te bepalen in welke gevallen er sprake is van kaderstelling. Volgens de aanvulling is er in slechts vijf gevallen sprake van kaderstelling. Bij drie daarvan is aangegeven dat het voortzetting van bestaand beleid betreft, waarmee de milieueffecten ten opzichte van de referentiesituatie neutraal zijn.⁴ Dit houdt in dat het PMWP twee kaderstellende beleidsuitspraken bevat die afwijken van het vigerende beleid:

1. Het opstellen van een afwegingskader voor winning van grondwater
2. Het flexibiliseren van de maximale onttrekkingsdiepte van grondwater

---

² Het scenario “Duurzaam Brabant” is vastgesteld door Gedeputeerde Staten en beschreven in de Startnotitie PMWP (9 september 2014). Dit scenario legt – onder verwijzing naar de Brabantse duurzaamheidsbalans – een gelijk accent op de relatie ecologische kapitaal met gezondheid en relatie ecologisch kapitaal met economisch kapitaal. Het scenario Duurzaam Brabant is daarmee leidend voor het opstellen van het PMWP en dus ook voor het MER.

³ Ook uit diverse zienswijzen blijkt dat er onduidelijkheid is over de uitwerking van de ambities en de rol die de provincie en andere partijen daarbij spelen.

⁴ De Commissie merkt op dat een neutrale score ten opzichte van de referentiesituatie geen informatie geeft over het doelbereik van het beleid. De beleidsuitspraken zijn niet beoordeeld op doelbereik. Daardoor geeft de aanvulling niet concreet inzicht in de mate waarin het PMWP tegemoet komt aan doelstellingen op korte en langere termijn.

2.2 Alternatieven

MER

In het MER is per milieu- en watercomponent een “referentiealternatief” en een “basisalternatief” onderscheiden. Op basis van de effectbeoordeling is vervolgens ook een voorkeursalternatief benoemd. Het referentiealternatief is gebaseerd op het vigerende PMP en PWP, het basisalternatief en het voorkeursalternatief op het nieuwe ontwerp-PMWP. De beschrijving van de alternatieven per component bestaat uit teksten uit de betreffende plannen, die qua abstractieniveau, inhoud en ambities nogal verschillen. Het is daardoor lastig, zo niet onmogelijk, om uit deze beschrijvingen af te leiden waar het nieuwe beleid (PMWP) afwijkt van het vigerende beleid (PMP en PWP). Er is in het MER geen (herkenbare) analyse uitgevoerd van de voor het milieu relevante elementen van en verschillen tussen het vigerende en het nieuw geformuleerde beleid.⁵

Het gevolg is dat de verschillen tussen het referentiealternatief en het basisalternatief niet duidelijk zijn (ofwel waar sprake is van voortzetting van bestaand beleid en waar van aanpassing in beleid). Ook de verschillen tussen het basisalternatief en het voorkeursalternatief zijn niet duidelijk. Gesteld wordt dat dit verschil bestaat uit de toevoeging van mitigerende maatregelen, maar deze zijn niet gedefinieerd.⁶ Hiermee is niet voldaan aan de basisvoorwaarden voor het vaststellen van effecten (zie par. 2.3.).

Aanvulling

De aanvulling maakt voor de twee in § 2.1 genoemde kaderstellende beleidsuitspraken helder waarin het nieuwe beleid (PMWP, basisalternatief) afwijkt van het bestaande beleid (PWP, referentiesituatie). Daarmee geeft de aanvulling voor de meest relevante thema's duidelijkheid over de verschillen tussen de referentiesituatie en het basisalternatief. Het voorkeursalternatief speelt geen rol in de aanvulling. De Commissie plaatst de volgende kanttekeningen bij de inhoudelijke beschrijving van de beleidsuitspraken:

1. Het afwegingskader voor grondwaterwinning leidt tot een “herverdeling van de bestaande (latente) vergunningsruimte”. De omschrijving hiervan is tamelijk abstract, waardoor de mogelijke consequenties ervan (vooral de risico's voor verdrogingsgevoelige natuur) niet eenvoudig uit de tekst zijn af te leiden.
  2. De effectbeoordeling voor “flexibiliseren van de onttrekkingsdiepte voor grondwaterwinning” gaat er van uit dat dit leidt tot minder diepe onttrekkingen, maar op basis van de aanvulling lijken ook diepere winningen mogelijk.⁷
- De Commissie adviseert om de kaderstellende uitspraken te verduidelijken met het oog op de bestuurlijke besluitvorming over het PMWP, zodanig dat de eventuele risico's op ongewenste effecten en de mogelijkheden om deze te voorkomen helder zijn.⁸

---

⁵ Zo lijkt bij waterveiligheid het basisalternatief een andere verwoording van hetgeen bij de referentiesituatie op compactere wijze is beschreven.

⁶ Opvallend is ook dat de effectbeoordeling van het voorkeursalternatief identiek is aan die van het basisalternatief.

⁷ Op pagina 5 van de aanvulling staat; “In het diepe pakket worden in beginsel geen nieuwe vergunningen verleend en bij verplaatsen van winningen voor menselijke consumptie is verdiepen slechts in bijzondere gevallen afweegbaar.” Dat betekent dat dieper winnen niet is uitgesloten.

⁸ De zienswijze van de Brabantse Milieu Federatie gaat uitgebreid op het belang van een strategie ten aanzien van grondwaterbeheer, onder andere met het oog op verdrogingsbestrijding en herstel van verdroogde natuurgebieden.

2.3 Effectbeoordeling

MER

Omdat 1) de beleidsafspraken vaak een agenderend proceskarakter hebben en 2) de verschillen tussen de alternatieven niet goed vast te stellen zijn, zijn de effecten van het basisalternatief ten opzichte van de referentiesituatie onnavolgbaar. Daar komt bij dat in de effectbeschrijving en -beoordeling de toegekende scores vragen oproepen ten aanzien van onderbouwing, gehanteerde criteria en de getrokken conclusies:

- Procesafspraken en onderzoek bieden mogelijk wel kansen, maar het is te vroeg om daar al positieve effecten aan te verbinden. Ter illustratie:
  - onduidelijk is waarom het feit dat door het Rijk (in samenwerking met de regio) een structuurvisie voor de ondergrond (STRONG) wordt opgesteld tot een sterk positief effect (++) leidt. STRONG moet primair leiden tot een afwegingskader, maar daarmee wordt nog geen positief milieuresultaat bereikt.
  - het effect op “licht, lucht en geluid” onder het thema gezondheid krijgt een positieve score omdat het aandeel ultra fijn stof, elementair koolstof en stapeling van milieubelasting in beeld wordt gebracht en omdat het proces “streekontwikkeling en gezondheid” tot meer bewustwording leidt. In beide gevallen is een positieve score voorbarig, omdat heldere doelen, acties en toetsingscriteria ontbreken.
- De doorvertaling van scores voor deelaspecten naar scores per aspect is onduidelijk, niet (navolgbaar) onderbouwd en lijkt in sommige gevallen onlogisch. Zo is de eindbeoordeling voor Bodemkwaliteit positief beoordeeld, gebaseerd op vier neutrale scores, één negatieve en twee positieve scores zonder dat duidelijk is hoe deze worden gewogen.
- Bij de beoordeling van effecten wordt geen relatie gelegd met te bereiken doelstellingen. Een positieve effectscore voor een bepaald aspect (het nieuwe beleid scoort beter dan het bestaande beleid) geeft geen informatie over de huidige toestand en trends en de mate waarin de doelstellingen (op korte of langere termijn) gehaald zullen worden.⁹ Dit geldt bijvoorbeeld voor waterkwaliteit (in hoeverre worden KRW-doelstellingen behaald) en gezondheid (wat is de relatie met de ambities voor een “gezonde fysieke omgeving”).

Paragraaf 4.4 geeft aan dat significante gevolgen voor verdrogingsgevoelige Natura 2000-gebieden door grondwateronttrekkingen voor ‘bijvoorbeeld industriële doeleinden’ niet kunnen worden uitgesloten. De beschrijving van effecten in het MER wordt beschouwd als een voortoets (p.32). In hoofdstuk 5 van het MER is aangegeven dat bij vervolgbesluitvorming een Passende beoordeling aan de orde kan zijn. Als een plan (cumulatieve) significant negatieve gevolgen voor een Natura 2000-gebied *kan hebben* dan dient het bestuursorgaan in kwestie zorg te dragen voor een Passende beoordeling alvorens het plan vast te stellen (artikel 19j 1^e lid e.v. Natuurbeschermingswet 1998). De Passende beoordeling dient deel uit te maken van het MER. In de Passende beoordeling dient aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden alsnog te worden uitgesloten. In het MER is geen volledige Passende beoordeling opgenomen, waarmee essentiële informatie voor de besluitvorming ontbreekt.

---

⁹ Wanneer het bestaande beleid wordt gecontinueerd kan ook sprake zijn van achteruitgang voor bepaalde milieuaspecten.

Aanvulling/Passende beoordeling

In de aanvulling zijn de effecten van de twee in § 2.1 genoemde kaderstellende beleidsuitspraken op hoofdlijnen beschreven en beoordeeld. In de aanvulling is een globale Passende beoordeling opgenomen met het oog op mogelijk significante effecten van grondwaterwinningen op Natura 2000-gebieden.¹⁰

De effectbeschrijving en Passende beoordeling geven, mede door het gebruik van verhelderende kaartjes, op het abstractieniveau van het PMWP een goed beeld van mogelijke risico's van het beleid voor grondwaterwinningen en aanknopingspunten voor mitigerende maatregelen. Dit kan een geschikte basis zijn voor het op te stellen afwegingskader voor grondwaterwinningen. De Commissie plaatst wel vraagtekens bij de redenering dat de regio's waar relatief weinig Natura 2000-gebieden zijn, negatieve effecten voor deze gebieden van eventuele toekomstige grondwaterwinningen op nieuwe locaties uitgesloten zijn. Zonder kennis van de exacte locatie van deze grondwaterwinningen, kan deze uitsluiting niet plaatsvinden.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

Afwegingskader voor grondwaterwinning

De Commissie adviseert om bij de verdere uitwerking van het beleid voor grondwaterwinning de volgende stappen te doorlopen of te verwerken in het te ontwikkelen afwegingskader:

1. Breng verdrogingsgevoelige natuurgebieden en gewenste grond- en oppervlaktewaterpeilen (GGOR) in en rondom Brabant in beeld.
2. Bepaal de afstand van nieuwe of gewijzigde winningen tot deze gebieden en ga na of er een kans is op significante gevolgen.
3. Bepaal welke maatregelen genomen kunnen worden om toename van verdroging of belemmering van hydrologisch herstel te kunnen uitsluiten. Houd ook rekening met ongewenste (neven)effecten van bijvoorbeeld inlaat van gebiedsvreemd water of het kappen van bos.
4. Als significante gevolgen – ook na mitigatie – niet uitgesloten kunnen worden kan eventueel gekozen worden de ADC-toets te doorlopen.

De Commissie wijst er op dat naast verdrogingsgevoelige Natura 2000-gebieden ook overige TOP-gebieden (prioritaire verdrogingsgevoelige gebieden) behorende tot het Natuur Netwerk Nederland (NNN) relevant kunnen zijn voor het afwegingskader. Het toetsingskader daarvoor wijkt enigszins af van het toetsingskader voor Natura 2000-gebieden.

---

¹⁰ Hoofdstuk 1 van de aanvulling geeft aan “dat de Commissie concludeert dat de Passende beoordeling onvoldoende concreet is ingevuld, terwijl op voorhand niet uitgesloten kan worden dat het plan tot significante effecten op N2000 gebieden leidt”. De Commissie constateerde echter dat in het MER geen Passende beoordeling maar alleen een voor-toets is opgenomen, terwijl in het MER zelf gesteld wordt dat significante effecten niet op voorhand uitgesloten konden worden.

Nadere uitwerking overige beleidsuitspraken

Zoals in hoofdstuk 1 en 2 aangegeven kunnen de effecten van het grootste deel van de beleidsuitspraken in het PMWP pas bepaald worden als deze zijn doorvertaald naar meer concrete doelen, mogelijk ook kaderstellende uitspraken, en acties in de aangekondigde uitvoeringsagenda. In haar advies voor reikwijdte en detailniveau van het MER voor het PMWP heeft de Commissie geadviseerd om een aantal stappen te doorlopen om ambities en beleids-thema's te vertalen naar doelen, randvoorwaarden en (alternatieven voor) maatregelen. De Commissie adviseert dit stappenplan waar mogelijk te gebruiken bij vervolgbesluitvorming over de uitwerking van het PMWP.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van Gedeputeerde Staten provincie Noord-Brabant

Bevoegd gezag: Provinciale Staten provincie Noord-Brabant

Besluit: vaststellen van Provinciaal Milieu- en Waterplan

Categorie Besluit m.e.r.: C15.1, D15.2

Activiteit: De Provincie Noord-Brabant stelt een nieuw Milieu- en Waterplan op voor de periode 2016-2021. In dit plan wordt het beleid vastgelegd waarmee de provincie streeft naar een duurzame, gezondere en veilige fysieke leefomgeving. Omdat uit het plan activiteiten kunnen voortkomen met aanzienlijke milieugevolgen en/of gevolgen voor Natura 2000-gebieden wordt voor de besluitvorming over het PMWP de m.e.r.-procedure doorlopen.

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 12 maart 2015

Aankondiging start procedure: 23 maart 2015

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 23 maart 2015 t/m 24 april 2015

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 18 mei 2015

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 juni 2015

Ter inzage legging MER: 10 juni 2015 t/m 21 juli 2015

Voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 24 augustus 2015

Aanvulling op het MER ontvangen: 27 augustus 2015

Toetsingsadvies uitgebracht: 15 september 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

mw. ir. M.H. Fast

dhr. ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

dhr. drs. P.J. Jongejans (secretaris)

dhr. dr. M.J.F. van Pelt

dhr. ing. R.L. Vogel

dhr. ir. Th. G.J. Witjes

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen,

vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan-Milieu-effectrapport Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021, Provincie Noord Brabant en WB de Ruimte, mei 2015;
- Ontwerp Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021, samen naar een duurzaam gezonde en veilige leefomgeving in Brabant, 2 juni 2015;
- Aanvullende notitie op het Plan- Milieu-effectrapport bij het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021, 27 augustus 2015.

De Commissie heeft kennis genomen van 29 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 23 juli 2015 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016–2021 Noord Brabant en de aanvulling daarop

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

